

LW 301

НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО

Приета: Прот. № 15 от 24.06.2016

Лектор: Проф. д-р Момяна Гунева

АНОТАЦИЯ

Дисциплината дава знания по един от основните правни клонове. Учебната програма следва структурата на Наказателния закон и е разделена на два основни дяла – обща и особена част. В рамките на общата част се изясняват всички проблеми и институти, свързани с двете главни понятия – престъпление и наказание, а особената част дава познания за съставите на различните видове престъпления в НК.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основна цел на дисциплината е да формира знания, които да дават възможност за практическо прилагане на нормите на НК в бъдещата работа. Това включва:

- получаване на основни теоретични познания за понятията и институти на наказателното право;
- формиране на навици за юридическо мислене и изразяване;
- изграждане на умения за писмено аргументиране на становище и изработване на правни текстове;
- изграждане на основни навици за практическо тълкуване на наказателноправните норми;
- придобиване на умения за работа със закона и съдебната практика.

ПРЕДПОСТАВКИ

Обучението по наказателно право изисква познания по обща теория на правото, конституционно право и административно право и процес

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				заочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Право	Задължителна	12	90	90	180	110			110	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Обща част

Тема 1. Увод в наказателноправната наука

Мястото на наказателното право като клон на действащото право.

Наказателен закон – структура, функции, действие.

Наказателноправни норми – видове, структура.

Тълкуване на наказателния закон.

Тема 2. Субект на престъплението

Понятие за субект на престъплението, отграничаване от понятието “наказателноотговорно лице”.

Основни качества на субекта на престъплението.

Вменяемост и невменяемост. Принудителни медицински мерки.

Малолетни и непълнолетни. Мерки по ЗББПМН. Наказателноправен режим на непълнолетните.

Тема 3. Учение за престъплението.

Общо понятие за престъплението. Обект на престъплението. Състав на престъплението.

Престъплението като деяние. Престъпен резултат. Причинна връзка.

Обществена опасност, противоправност и наказуемост. Липса на обществена опасност – явна малозначителност. Обстоятелства, изключващи обществената опасност – неизбежна отбрана, крайна необходимост.

Други обстоятелства, изключващи обществената опасност.

Понятие за наказуемост. Отпадане на наказуемостта.

Понятие за вината.

Форми на вината – умисъл.

Форми на вината – непредпазливост.

Изключващи вината обстоятелства – грешка, случайно деяние, изпълнение на неправомерна служебна заповед.

Стадии на умишлената престъпна дейност. Наказуемост на стadiaите.

Съучастие в престъпление. Наказуемост на съучастниците.

Усложнена престъпна дейност – фактически усложнения при прости престъпления, престъпления с усложнена конструкция на състава, продължавано престъпление.

Съвкупност от престъпления.

Рецидив.

Тема 4. Учение за наказанието

Обща характеристика на наказанието. Цели и принципи на наказанието.

Система на наказанията.

Определяне на наказанието.

Освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

Освобождаване от изтърпяване на наложено наказание – условно осъждане.

Освобождаване от изтърпяване на наложено наказание – предсрочно освобождаване, помилване.

Погасяване на наказателното преследване и на наложеното наказание – смърт на дееца, давност, амнистия.

Реабилитация.

Особена част

Тема 1. Престъпления против Републиката

Престъпления против вътрешната сигурност – измяна.

Престъпления против външната сигурност – предателство, шпионство.

Престъпления против икономическата основа – диверсия, вредителство.

Тероризъм, други престъпления.

Тема 2. Престъпления против личността.

Лишаване от живот. Убийство. Непредпазливо причиняване на смърт.

Криминален аборт, склоняване към самоубийство.

Престъпления против здравето – телесна повреда – видове.

Злепоставяне.

Отвлечане и противозаконно лишаване от свобода. Принуда.

Обида и клевета.

Разврат.

Трафик на хора.

Тема 3. Престъпления против собствеността.

Кражба.

Грабеж.

Изнудване, престъплението по чл. 213а.

Измама, документна измама, застрахователна измама.

Присвоявания.

Сходства и различия между отделните видове престъпления против собствеността.

Особени престъпления против собствеността – злоупотреба на доверие, унищожаване или повреждане на чуждо имущество, вещно укривателство.

Тема 4. Престъпления против стопанството.

Общи стопански престъпления.

Престъпления в отделни стопански отрасли, престъпления против митническия режим.

Престъпления против кредиторите.

Престъпления против паричната и кредитната система.

Тема 5. Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система.

Система на престъпленията, особености на обекта на престъплението.

Изпиране на пари.

Престъпления против данъчната система.

Тема 6. Престъпления против дейността на държавни органи и обществени организации.

Особености на обекта на престъплението по тази глава. Специфика на субектите.

Престъпления против реда на управлението.

Престъпления по служба.

Престъпления против правосъдието

Подкуп.

Тема 7. Документни престъпления.

Понятие за документ. Видове документи. Система на престъпленията.

Документна подправка.

Лъжливо документиране.

Други документни престъпления.

Тема 8. Престъпления против реда и общественото спокойствие.

Система на престъпленията.

Престъпна организация.

Хулиганство.

Самоуправство.

Други престъпления против реда и общественото спокойствие.

Тема 9. Общопасни престъпления.

Система на престъпленията. Особености на този вид посегателства.

Престъпления, извършени по общопасен начин или с общопасни средства.

Престъпления по транспорта и съобщенията.

Престъпления против народното здраве.

САМОСТОЯТЕЛНА РАБОТА

На студентите се предлага по веднъж в семестъра да изготвят подробно аргументирано становище по казус.

МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

Всеки семестър се провежда колоквиум върху учебния материал. Оценката от колоквиумите, заедно с оценката от писменото решаване на казус е основата за формирането на окончателната оценка.

Изпитът се провежда писмено или устно. Освобождаване от него не се допуска, независимо от високата оценка на колоквиумите и самостоятелната работа

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Стойнов, А. Наказателно право, Обща част, 2008 г., Сиела
2. Стойнов, А. Наказателно право, Обща част. Пробация, 2009 г., Сиела
3. Стойнов, А. Престъпления против правата на човека, 2005 г., Сиела
4. Стойнов, А. Престъпления против собствеността, 2003, Сиела
5. Ненов, Ив. Наказателно право, Обща част, т. 1
6. Ненов, Ив. Наказателно право, Обща част, т. 2
7. Груев, Л., Илкова, Р. Казуси по Наказателно право, Обща част, София, 2005 г.,

Сиби

8. Груев, Л., Илкова, Р. Казуси по Наказателно право, Особена част, София, 2008 г.,

Сиби

9. Сборник постановления, тълкувателни решения и решения на Върховния съд на РБългария по приложение на Наказателния кодекс : 1968-1990, т. 1. Обща част, София, Софи-Р, 1990 г.

10. Сборник постановления, тълкувателни решения и решения на Върховния съд на РБългария по приложение на Наказателния кодекс : 1968-1990, т.2. кн. 1. Особена част, София, Софи-Р

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Михайлов, Димитър. Проблеми на наказателното право. Обща част. Сиела, 2007 г.
2. Михайлов, Димитър. Проблеми на наказателното право. Особена част. Сиела, 2008 г.
3. Владимирова, Р. Наказателното право в схеми и определения. Обща част. Сиела, 2008 г.
4. Владимирова, Р. Наказателно право. Обща част. Основни теоретични положения, текстове, казуси, съдебна практика, Сиела, 2009 г.
5. Гиргинов, А. Неизбежна отбрана и крайна необходимост, Сиби, 1995 г.
6. Гиргинов, А. Коментар на Наказателния кодекс, т. 1, 1999, Софи-Р
7. Гиргинов, А. Коментар на Наказателния кодекс, т. 2, т. 1, Софи-Р
8. Георгиев, Т. Наказателно право : обща част: учебно ръководство: въпроси за упражнение, казуси, тестове – София, Ромина, 2003 г.
9. Гунева, М. Документните престъпления. Бряг, 2009 г.
10. Гунева, М. Общите стопански престъпления. Бряг, 2010 г.
11. Паунова, Л., Дацов, Пл. Организирана престъпна група, Сиела, 2010 г.
12. Бояджиева, Ю. Превенция на изготвянето и разпространението на подправени парични знаци. НИКК, 2010 г.
13. Бояджиева, Ю. Престъпност в сферата на електронните платежни документи. НИКК, 2010 г.

LW 301

НАКАЗАТЕЛНО ПРАВО

Лектор: Проф. д-р Момяна Гунева

I. Обща част

1. Наказателен закон. Функции, структура и действие на закона по време и място.
2. Наказателноправни норми. Видове норми на общата и особената част, структура на нормите. Тълкуване.
3. Субект на престъплението. Вменяемост и невменяемост. Принудителни медицински мерки.
4. Субект на престъплението. Малолетни и непълнолетни. Мерки по ЗБППМН.
5. Общо понятие за престъплението. Обект на престъплението - видове.
6. Състав на престъплението - видове състави.
7. Престъплението като деяние. Общественоопасни последици. Причинна връзка.
8. Обществена опасност и противоправност. Характер и степен на обществената опасност. Липса на обществената опасност и противоправност - явна малозначителност, изключващи обществената опасност обстоятелства /обща характеристика, видове/.
9. Неизбежна отбрана.
10. Крайна необходимост.
11. Наказуемост, изключващи наказуемостта обстоятелства.
12. Понятие за вината. Отношение на вината към другите елементи на понятието за престъпление. Изключващи вината обстоятелства.
13. Умисъл. Форми на умисъла.
14. Непредпазливост. Форми на непредпазливостта.
15. Стадии на умишленото престъпление. Приготовление и опит. Наказуемост на приготвянето и опита.
16. Съучастие в престъпление - обща характеристика. Форми на съучастието. Наказуемост на съучастниците
17. Усложнена престъпна дейност - усложнения при прости престъпления, престъпления с усложнена конструкция на състава. Продължено, продължавано престъпление, престъпления на системно извършване.
18. Съвкупност от престъпления. Видове съвкупности. Наказуемост на съвкупностите.
19. Рецидив. Видове.
20. Обща характеристика на наказанието. Цели и принципи. Система на наказанията.
21. Определяне на наказанието. Принципи при определяне на наказанието. Определяне на наказанието при алтернативна и кумулативна санкция.

22. Освобождение от наказателна отговорност, отграничаване от освобожданието от изтърпяване на наложено наказание. Освобождение от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

23. Освобождение от изтърпяване на наложено наказание. Условно осъждане.

24. Освобождение от изтърпяване на наложено наказание. Предсрочно освобождение.

25. Погасяване на наказателното преследване и на наложеното наказание. Реабилитация - обща характеристика, действие, видове реабилитация.

II. ОСОБЕНА ЧАСТ

1. Обща характеристика и структура на особената част. Анализ на нормите на особената част - видове признаци на състава на престъплението.

2. Престъпления против Републиката /чл.95-105/. Измяна, предателство и шпионство.

3. Престъпления против Републиката /чл.106-114/. Диверсия, вредителство. Тероризъм, други престъпления.

4. Престъпления против личността. Обща характеристика. Убийство /чл.115-121/.

5. Престъпления против личността. Непредпазливо причиняване на смърт. /чл.122- 125/. Особени хипотези.

6. Особени хипотези на престъпления против живота - криминален аборт /чл.126/, склоняване към самоубийство /чл.127/.

7. Телесна повреда. Обща характеристика. Видове телесни повреди.

8. Престъпления против личността. Злепоставяне /чл.136-141/.

9. Престъпления против личността. Отвлечане и противозаконно лишаване от свобода /чл.142, чл.142а/. Принуда /чл.143-144/.

10. Престъпления против личността. Обида и клевета / чл.146-148/.

11. Престъпления против личността. Разврат /чл.149-159 /.

12. Престъпления против личността. Трафик на хора /чл. 159а-159г/.

13. Престъпления против политическите права /чл. 167- 169г., чл.174а/.

14. Престъпления против собствеността. Кражба /чл.194-197/. Отграничаване от други престъпления против собствеността.

15. Престъпления против собствеността. Грабеж /чл.198-200/, престъплението по чл.213а, изнудване /чл.214/.

16. Престъпления против собствеността. Измама, документна измама /чл.209-212/. Застрахователна измама /чл.213/.

17. Престъпления против собствеността. Присвоявания /чл.201-208/. Съпоставка между отделните състави.

18. Други престъпления против собствеността. Вещно укривателство /чл.215/, унищожаване и повреждане /чл.216/, злоупотреба на доверие /чл.217/.

19. Престъпления против стопанството. Общи стопански престъпления /чл.219-227/.

20. Престъпления против стопанството. Престъпления в отделни стопански отрасли /чл.228-240/. Контрабанда /чл.242/.

21. Престъпления против паричната и кредитната система /чл.243-252/.

22. Престъпления против финансовата и данъчната система /чл.253-260/.

23. Престъпления против реда на управление /чл.269-280/.

24. Престъпления по служба /чл.282-285/.

25. Престъпления против правосъдието /чл.286-300/.

26. Подкуп /чл.301-307а/. Отграничаване от престъплението по чл. 225в, чл. 225б и чл. 224.

27. Документни престъпления. Понятие за документ, видове документи, състави /чл.308-319/.

28. Престъпления против реда и общественото спокойствие /чл.320-329/. Обща характеристика и система. Състави.

29. Общопасни престъпления. Обща характеристика и система. Престъпления, извършени по общопасен начин или с общопасни средства /чл.330-339/.

30. Общопасни престъпления. Престъпления по транспорта и съобщенията /чл.340-348a/. Обща характеристика и система на раздела. Състави.

31. Общопасни престъпления. Престъпления против народното здраве /чл.349-356/.

32. Престъпления, свързани с унищожаване и замърсяване на околната среда.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Стойнов, А. Наказателно право, Обща част, 2008 г., Сиела
2. Стойнов, А. Наказателно право, Обща част. Пробация, 2009 г., Сиела
3. Стойнов, А. Престъпления против правата на човека, 2005 г., Сиела
4. Стойнов, А. Престъпления против собствеността, 2003, Сиела
5. Ненов, Ив. Наказателно право, Обща част, т. 1
6. Ненов, Ив. Наказателно право, Обща част, т. 2
7. Груев, Л., Илкова, Р. Казуси по Наказателно право, Обща част, София, 2005 г., Сиби
8. Груев, Л., Илкова, Р. Казуси по Наказателно право, Особена част, София, 2008 г., Сиби
9. Сборник постановления, тълкувателни решения и решения на Върховния съд на Р България по приложение на Наказателния кодекс : 1968-1990, т. 1. Обща част, София, Софи-Р, 1990 г.
10. Сборник постановления, тълкувателни решения и решения на Върховния съд на Р България по приложение на Наказателния кодекс : 1968-1990, т.2. кн. 1. Особена част, София, Софи-Р

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Михайлов, Димитър. Проблеми на наказателното право. Обща част. Сиела, 2007 г.
2. Михайлов, Димитър. Проблеми на наказателното право. Особена част. Сиела, 2008
3. Владимиров, Р. Наказателното право в схеми и определения. Обща част. Сиела, 2008 г.
4. Владимиров, Р. Наказателно право. Обща част. Основни теоретични положения, текстове, казуси, съдебна практика, Сиела, 2009 г.
5. Гиргинов, А. Неизбежна отбрана и крайна необходимост, Сиби, 1995 г.
6. Гиргинов, А. Коментар на Наказателния кодекс, т. 1, 1999, Софи-Р
7. Гиргинов, А. Коментар на Наказателния кодекс, т. 2, т. 1, Софи-Р
8. Георгиев, Т. Наказателно право : обща част: учебно ръководство: въпроси за упражнение, казуси, тестове – София, Ромина, 2003 г.
9. Гунева, М. Документните престъпления. Бряг, 2009 г.
10. Гунева, М. Общите стопански престъпления. Бряг, 2010 г.
11. Паунова, Л., Дацов, Пл. Организирана престъпна група, Сиела, 2010 г.
12. Бояджиева, Ю. Превенция на изготвянето и разпространението на подправени парични знаци. НИКК, 2010 г.
13. Бояджиева, Ю. Престъпност в сферата на електронните платежни документи. НИКК, 2010 г.

Септември 2015

CRIMINAL LAW

Prof. Momiana Guneva

This course is an introductory study of the criminal law, including theories of punishment, analysis of the elements of criminal liability and available defenses, and consideration of specific crimes as defined by Criminal code.